DZIENNIK URZĘDOWY
WOJEWÓDZKIEJ RADY NARODOWEJ W OLSZTYNIE

Olsztyn, dnia 31 października 1963 r. Nr 10 Poz. 118

TREŚĆ

PRZEPISY OBOWIĄZUJĄCE:

118.

UCHWAŁA NR XII/61/63 WOJEWÓDZKIEJ RADY NARODOWEJ W OLSZTYNIE z dnia 17 października 1963 r.

w sprawie kierunków pracy powiatowych rad narodowych i ich organów nad dalszym umocnieniem i usprawnieniem działalności gromadzkich rad narodowych.

Na podstawie art. 14 ust. 1 i art. 66 ust. 1 w związku z art. 68 ust. 2 ustawy z dnia 25.I.1958 roku o radach narodowych (jednolity tekst Dz. U. Nr 29, poz. 172 z 1963 r.) oraz zaleceń Komisji Rad Narodowych Rady Państwa z dnia 20.XI.1961 r. w sprawie niektórych aktualnych zadań gromadzkich rad narodowych, Wojewódzka Rada Narodowa po zapoznaniu się z przedłożonymi materiałami naświetlającymi realizację funkcji nadzorczych przez powiatowe rady narodowe oraz działalność gromadzkich rad narodowych w bieżącej kadencji stwierdza, że:

— dokonane w latach 1957—1962 zmiany w podziale administracyjnym oraz przekazanie gromadzkim radom narodowym niektórych zadań budżetowych dotyczących popierania produkcji roślinnej i zwierzęcej, finansowania urządzeń socjalno-kulturalnych jak również przekazania uprawnień do rozdziału materiałów budowlanych i ustalania godzin handlu — stworzyły warunki pełniejszego rozwoju gospodarczego terenu,

— przekazanie organom gromadzkich rad narodowych uprawnień w zakresie zawieszania w określonych przypadkach egzekucji podatkowej, odraczania płatności i udzielania ulg podatkowych, zwiększenia zakresu działania biur gromadzkich o sprawy ewidencji i ruchu ludności oraz wprowadzenie obowiązku przyjmowania od ludności podań kierowanych do powiatowych organów administracji państwowej — zbliżyły organy gromadzkich rad narodowych do mieszkańców gromady, wpłynęły w pewnej mierze na usprawnienie pracy biur gromadzkich i wzmogły ich troskę o załatwianie codziennych spraw obywateli,

— opracowywane przez gromadzkie rady wieloletnie plany rozwoju i roczne plany gospodarcze podniosły zainteresowanie mieszkańców wsi zagadnieniami produkcji rolnej, przyczyniły się do ściślejszego współdziałania prezydiów GRN z kółkami rolniczymi i aktywizacji rolników niezorganizowanych,

— wzrastająca pomoc fachowa organów powiatowych rad narodowych, bardziej systematyczny instruktaż i szkolenie wpłynęły na umocnienie gromadzkich rad i ich organów, jak również na rozwój organizacyjny oraz aktywizację instytucji i organizacji gospodarczych i społecznych na terenie wsi. Wyrazem tego są coraz lepsze wyniki ich działalności w zaspokajaniu potrzeb terenu, realizacji obowiązków wsi wobec państwa, wzrostu aktywności społecznej mieszkańców.

I.

Obok tych pozytywnych zmian w pracy gromadzkich rad narodowych występuje jeszcze szereg trudności, braków i niedociągnięć, powodowanych niewystarczającym w stosunku do rosnących zadań poziomem kadr biur gromadzkich oraz stosowaniem przez prezydia powiatowych rad narodowych i ich organy nie zawsze właściwych form i metod w wykonywaniu funkcji nadzorczych.

Aktyw gromadzki obradował w bieżącym roku nad ulepszaniem form i metod swojej pracy, wnosząc również uwagi dotyczące pomocy ze strony prezydiów powiatowych rad narodowych oraz różnych instytucji i organizacji szczebla powiatowego. Niektóre powiatowe rady narodowe oraz wszystkie prezydia powiatowych rad narodowych analizowały działalność odpowiednich organów stopnia gromadzkiego z uwzględnieniem zgłoszonych uwag i wniosków, podejmując szereg konkretnych postanowień, zmierzających do ulepszania form i metod swego działania Realizacji tych wniosków, dalszemu rozszerzaniu i pogłębianiu ich problematyki sprzyjają w bardzo poważnym stopniu wprowadzone ostatnio zmiany w przepisach ustawy o radach narodowych. Wykonanie ustalonych we wnioskach założeń, jak również praktyczne zastosowanie w działalności rad narodowych nowych przepisów ustawy zaliczyć należy obecnie do rzędu pierwszoplanowych zadań w pracy powiatowych organów władzy i administracji z organami im podległymi.

W pracy tej winny zatem znaleźć konkretny wyraz i rozwiązanie następujące zagadnienia:

1. Umocnienie pozycji rady jako organu władzy oraz spotęgowanie dyrektywnej roli sesji — stosownie do wzrostu ilościowego i jakościowego zadań rad jak również w związku z koniecznością zagwarantowania skuteczniejszych form oddziaływania społeczeństwa na kierowanie sprawami terenu poprzez swych przedstawicieli w radach.
   Wymagać to będzie m.in. systematycznej koordynacji działalności rad stopnia gromadzkiego i ich organów przez jednostki nadzorujące, pogłębienia funkcji koordynacyjnych gromadzkich rad narodowych w zakresie rozwoju produkcji rolnej i uregulowania stosunku organizacji i instytucji działających na terenie gromady do samych gromadzkich rad i ich organów jak również dalszego przekazywania uprawnień i środków finansowych do budżetów tych rad w ramach decentralizacji.
2. Zapewnienie właściwych warunków w kierunku praktycznego wykorzystania nowych uprawnień przez komisje; które przekształcają się z organu opinodawczo-doradczego w organ współdecydujący, co przy postępującym wzroście zadań administracji wymagać będzie znacznego podniesienia aktywności komisji we wszystkich dziedzinach ich działalności, a w szczególności w zakresie wykonywania funkcji kontroli społecznej.
3. Podniesienie społecznej roli i autorytetu radnego jako przedstawiciela wyborców, działającego na podstawie ich mandatu — przy uwzględnieniu nasilenia kontaktów radnego ze społeczeństwem i rozszerzenia ich form.
   Należy przy tym zwrócić uwagę na udzielanie radnym wszechstronnej pomocy, w wykonywaniu zadań, zapewnienie skuteczności wnoszonych przez nich interpelacji i wniosków oraz wykorzystywanie nowych uprawnień w dziedzinie ochrony prawnej radnych.

II.

W celu ugruntowania dotychczasowych osiągnięć w pracy gromadzkich rad narodowych województwa olsztyńskiego, dalszego umacniania ich roli jako najbliższego mieszkańcom wsi ogniwa władzy państwowej oraz doskonalenia metod i form pracy powiatowych rad narodowych z radami gromadzkimi — **Wojewódzka Rada Narodowa**

uchwala:

A. Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej, podporządkowane mu wydziały i równorzędne jednostki organizacyjne systematycznie udzielać będą instruktażu i pomocy fachowej prezydiom powiatowych rad narodowych i ich wydziałom w pracy z gromadzkimi radami narodowymi oraz kontrolować przestrzeganie wytycznych ustalonych w tym zakresie, które stanowią załącznik do niniejszej uchwały.

B. Wydział Organizacyjno-Prawny Prezydium WRN:
- opracuje ramowy wykaz czynności biur gromadzkich, który należy wprowadzić w życie łącznie z regulaminem organizacyjnym i instrukcją kancelaryjną biur gromadzkich z dniem 1.I.1964 r.,
- podejmie prace nad problematyką zebrań wiejskich (tematyka, częstotliwość zwoływania, reprezentatywność zebrań wiejskich, ich wpływ na kierunki planowania działalności gromadzkich rad narodowych i aktywizację ludności).

C W celu zabezpieczenia prawidłowego przebiegu procesu umacniania gromadzkich rad narodowych — Prezydium WRN oraz powiatowe rady narodowe i ich prezydia zwrócą szczególną uwagę na:

1) rozszerzenie w miarę możliwości planów gospodarczych gromad przez wprowadzanie uproszczonego bilansu zbożowego, paszowego i nawozowego oraz określanie zadań dla poszczególnych wsi w zakresie hodowli bydła, a nadto przez ujmowanie poszczególnych zadań w dziedzinie urządzeń socjalno-kulturalnych i komunalnych,
2) omawianie projektów planów gospodarczych i przebiegu ich realizacji z rolnikami na zebraniach wiejskich, w celu wykorzystania ich uwag i słusznych wniosków,
3) dalsze organizacyjne i gospodarcze umacnianie PGR, pomoc gospodarstwom podupadłym, uporządkowanie stanu wolnych gruntów PFZ i przekazywanie tych gruntów w zagospodarowanie PGR, kółkom rolniczym i rolnikom indywidualnym,
4) zabezpieczenie wykonawstwa zadań inwestycyjnych w budownictwie wiejskim, melioracji oraz konserwacji urządzeń wodno-melioracyjnych przez spółki wodne i indywidualnych użytkowników,
5) organizacyjny rozwój i umacnianie kółek rolniczych poprzez należyte wykorzystanie Funduszu Rozwoju Rolnictwa i czynny udział w realizacji planów gospodarczych gromad,
6) umacnianie roli gromadzkich rad narodowych w zakresie koordynacji działalności instytucji, organizacji i placówek gospodarczych związanych z rozwojem rolnictwa na terenie gromady (kółka rolnicze, spółdzielnie zaopatrzenia i zbytu, instytucje kontraktujące itp.),
7) rozgraniczenie w oparciu o obowiązujące przepisy zadań i funkcji między organami służby rolnej stopnia powiatowego a prezydiami gromadzkich rad narodowych w zakresie rolnictwa i leśnictwa,
8) możliwość dalszego przekazywania gromadzkim radom uprawnień administracyjnych w dziedzinie rolnictwa,
9) dokonanie przez służbę budowlaną inwentaryzacji istotnych potrzeb w zakresie remontów i bieżących konserwacji budynków mieszkalnych i gospodarczych,
10) rozwijanie współpracy pomiędzy służbą budowlaną rad narodowych i samorządem rzemieślniczym w zakresie szkolenia rzemieślników, w zdobywaniu przez nich uprawnień budowlanych, inicjowanie szkolenia rzemieślników różnych branż, które mają wpływ na podniesienie produkcji rolnej oraz stwarzanie odpowiednich warunków rozwoju rzemiosła na wsi,
11) właściwe planowanie sieci punktów handlowych we wsiach, usprawnienie ich zaopatrywania w niezbędne towary oraz rozbudowę punktów skupu,
12) zabezpieczanie pomocy organizacyjnej i fachowej przy programowaniu i wykonawstwie budowy, remontów, konserwacji dróg lokalnych i mostów z uwzględnieniem jak najszerszego wykorzystania surowców miejscowych oraz umocnienie nadzoru nad pracą służby drogowej,
13) szersze włączenie mieszkańców wsi do budowy i konserwacji urządzeń komunalnych ulic, chodników, terenów zielonych, sieci oświetleniowej i in., a zwłaszcza urządzeń dla zbiorowego zaopatrywania wsi w wodę — drogą inicjowania czynów społecznych,
14) włączenie instytucji, przedsiębiorstw i zakładów pracy do uczestniczenia w kosztach budowy urządzeń komunalnych, które mają służyć zaspokajaniu potrzeb mieszkańców wsi i tych jednostek,
15) stwarzanie warunków dla pełnego przestrzegania obowiązku szkolnego oraz organizowanie różnych form oświaty pozaszkolnej ze szczególnym uwzględnieniem szkół przysposobienia rolniczego,
16) terminowy przebieg remontów budynków szkolnych, przedszkoli, domów kultury, świetlic, bibliotek i zaopatrywanie ich w niezbędne urządzenia i środki,
17) zabezpieczanie odpowiednich warunków socjalno-bytowych nauczycielom i innym pracownikom placówek kulturalno-oświatowych,
18) łączenie na terenie gromady wysiłków i środków wszystkich organizacji gospodarczych i społecznych w celu rozwoju życia kulturalno-oświatowego,
19) pełne realizowanie zadań planu gospodarczego w zakresie rozwoju sieci placówek służby zdrowia i przekształcenia punktów felczerskich na ośrodki zdrowia oraz zabezpieczanie odpowiednich warunków socjalno-bytowych pracownikom służby zdrowia,
20) aktywizowanie społeczeństwa wokół zagadnień profilaktycznych i oświatowo-sanitarnych oraz pobudzanie inicjatywy w kierunku budowy obiektów służby zdrowia i urządzeń sanitarnych,
21) szersze analizowanie działalności podległych placówek służby zdrowia oraz okazywanie wydatniejszej pomocy w realizowaniu zadań tych placówek w zakresie podnoszenia stanu zdrowotnego i kultury sanitarnej społeczeństwa,
22) zabezpieczenie niezbędnej pomocy osobom kwalifikującym się do opieki społecznej oraz rozwijanie różnych form tej pomocy,
23) zabezpieczenie niezbędnych materiałów, środków finansowych, nadzoru fachowego i kontroli społecznej oraz prowadzenie dokładnej ewidencji podjętych czynów społecznych,
24) konsekwentną likwidację zaległości w należnościach finansowych wsi oraz obowiązkowych dostawach,
25) częstsze analizowanie wyników rewizji i kontroli przeprowadzanych w jednostkach budżetowych stopnia gromadzkiego na posiedzeniach wyjazdowych prezydiów powiatowych rad narodowych przy współudziale aktywu gromadzkiego,
26) przekazywanie do budżetów gromadzkich rad narodowych środków na finansowanie wydatków łącznie z osobowymi, świetlic gromadzkich, bibliotek, izb porodowych, ośrodków zdrowia, punktów felczerskich oraz kredytów na opiekę nad dzieckiem, pomoce naukowe, kapitalne remonty, co powinno wpłynąć na usprawnienie działalności wyżej wymienionych placówek. Przekazywanie do budżetów gromadzkich rad narodowych środków finansowych na szkoły podstawowe, szkoły przysposobienia rolniczego i przedszkola uzależnić od możliwości organizacyjnych gromadzkich rad narodowych,
27) umacnianie i rozwijanie szerszej działalności ochotniczych straży pożarnych i udzielanie im pomocy, stosowanie różnych form profilaktyki oraz egzekwowanie przestrzegania przepisów przeciwpożarowych.

D. Wydziały Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej i równorzędne jednostki organizacyjne opracują w zakresie swego działania — szczegółowe wytyczne i będą udzielać instruktażu i pomocy w realizacji niniejszej uchwały oraz wytycznych, a w szczególności zaleceń zawartych w rozdziale „C" uchwały, przez jednostki szczebla powiatowego.

E. Powiatowe rady narodowe i ich prezydia:
1) usprawnią nadzór nad działalnością gromadzkich rad narodowych, ich prezydiów i biur gromadzkich oraz udzielać będą systematycznej pomocy fachowej i organizacyjnej oraz instruktażu w zakresie realizacji bieżących zadań,
2) konsekwentnie będą realizować ustalone we własnym zakresie programy działania i wnioski w zakresie umocnienia gromadzkich rad narodowych z uwzględnieniem zaleceń zawartych w treści niniejszej uchwały oraz wytycznych, zapoznając z tymi aktami wszystkie swoje jednostki organizacyjne i prezydia GRN,
3) organy nadzorujące uwzględnią w swej pracy wszystkie nowe elementy, wynikające ze zmienionych warunków działalności w gromadzie, zrezygnują ze zbyt szeroko stosowanej dotychczas formy częstych kontroli doraźnych i wyrywkowych, zastępując je inspekcjami kompleksowymi połączonymi z możliwie najszerzej pojętym instruktażem i pomocą dla organów nadzorowanych. W trakcie tej działalności z jednej strony znajdzie niewątpliwie zastosowanie szereg dotychczas wypróbowanych metod nadzoru, z drugiej zaś strony otwiera się szeroko pole do twórczych poszukiwań i badań nad nowymi, bardziej skutecznymi jego formami i metodami.

F. Wojewódzka Rada Narodowa zwraca się do wszystkich instytucji i organizacji szczebla wojewódzkiego o udzielanie, w porozumieniu z Prezydium WRN, podległym sobie jednostkom działającym na wsi wytycznych w sprawie włączenia się do realizacji programów rozwoju gromad — z ustaleniem zakresu i form współdziałania.

G. Zobowiązuje się Prezydium WRN do:
1) organizowania dwa razy do roku wojewódzkich zjazdów przewodniczących gromadzkich rad narodowych w celu poinformowania o podstawowych problemach gospodarczych i społecznych oraz omawiania zadań gromadzkich rad narodowych, wynikających z planu gospodarczego i budżetu ze szczególnym zwróceniem uwagi na realizację programów rozwoju wsi i realizację obowiązków wobec Państwa,
2) informowania Wojewódzkiej Rady Narodowej o przebiegu realizacji niniejszej uchwały łącznie ze sprawozdaniem z wykonania planu gospodarczego i budżetu województwa,
3) przeanalizowania wniosków i uwag zgłoszonych w dyskusji a nie ujętych w uchwale i nadania im właściwego biegu.

H Komisje Wojewódzkiej Rady Narodowej uwzględnią w tematyce swoich prac zagadnienia umacniania gromadzkich rad narodowych oraz będą kontrolowały przebieg realizacji niniejszej uchwały i wytycznych.
Poza tym Komisje Wojewódzkiej Rady Narodowej:
a) Budżetu i Planu Gospodarczego — przepracują problem dalszej decentralizacji zadań i uprawnień gromadzkich rad narodowych,
b) Rolnictwa i Leśnictwa oraz Gospodarki Wodnej przy współudziale zainteresowanych Komisji przepracuje problem remontu zagród wiejskich, zaopatrzenia wsi w materiały budowlane, artykuły przemysłowe oraz rozwoju wszelkiego rodzaju usług na wsi.

Konkretne wnioski w powyższych sprawach komisje przedłożą do dnia 30 czerwca 1964 r.

Z-ca Przewodniczącego Prez. (—) **Tadeusz Gączowski**

Przewodniczący Sesji (—) **mgr Edmund Wojnowski**

Załącznik do uchwały nr XII/61/63 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Olsztynie z dnia 17 października 1963 r.

WYTYCZNE
WOJEWÓDZKIEJ RADY NARODOWEJ W OLSZTYNIE w sprawie metod i form pracy z gromadzkimi radami narodowymi.

O umacnianiu i kształtowaniu roli władczej i zwierzchnictwa rady narodowej decyduje nie tylko praca rady na sesjach i praca komisji w okresach między sesjami a także:
— właściwa tematyka i dobre przygotowanie sesji,
— czynny udział komisji rad w przygotowywaniu sesji a szczególnie działalność kontrolna,
— praca radnego w środowisku,
— sprawne i konsekwentne wykonawstwo uchwał rady, wniosków radnych i komisji oraz składanie wyczerpujących sprawozdań z ich wykonania,
— działalność koordynacyjno-nadzorcza prezydiów rad.

Uregulowanie prawne wielu czynników zabezpieczających umocnienie rad narodowych i ich organów nie zawsze idzie w parze z praktycznym działaniem w terenie.

Stwierdza się w dalszym ciągu niedostateczne i mało skuteczne realizowanie funkcji nadzorczych i koordynacyjnych przez powiatowe rady narodowe w stosunku do rad narodowych niższego stopnia oraz instytucji nie podporządkowanych radom, szczególnie w zakresie rolnictwa, warunków socjalno-bytowych i rozwoju życia kulturalnego.

Celem pogłębienia metod i form nadzoru sprawowanego przez powiatowe rady narodowe oraz dalszego umocnienia roli gromadzkich rad narodowych jako terenowych organów władzy państwowej — Wojewódzka Rada Narodowa ustala niniejsze wytyczne, które powinny stosować powiatowe rady narodowe i ich organy w pracy z gromadzkimi radami narodowymi.

1. Wszelkimi środkami zabezpieczać prawidłowy przebieg realizacji przez gromadzkie rady narodowe i ich organy zaleceń komisji rad narodowych Rady Państwa:
   — z dnia 20.XI.1961 r. w sprawie niektórych aktualnych zadań gromadzkich rad narodowych,
   — z dnia 5.IV.1962 r. w sprawie realizacji zadań rad narodowych w dziedzinie umacniania rolniczej spółdzielczości produkcyjnej,
   — z dnia 5.IV1962 r. w sprawie realizacji zadań rad narodowych w dziedzinie zagospodarowania gruntów państwowego funduszu ziemi.
2. Koordynować działalność rad narodowych niższego stopnia i ich organów oraz działalność innych instytucji, urzędów i organizacji nie podporządkowanych radom narodowym z działalnością tych rad.
   Jedną z form koordynacji winno być wstępne uzgadnianie planów pracy rad narodowych niższego stopnia.
3. Udzielać pomocy prezydiom GRN i przewodniczącym GRN w organizowaniu różnorodnych form społecznego działania GRN oraz udzielać systematycznych informacji o podstawowych problemach gospodarczych i społecznych.

I. Praca gromadzkich rad narodowych na sesjach i radnych w terenie

1. Należy zwracać szczególną uwagę na właściwe i dobre przygotowanie sesji GRN oraz zwoływanie i odbywanie ich w ustalonych ustawowo okresach.
   W opracowanych rocznych planach pracy GRN należy ujmować aktualną i zasadniczą problematykę gromady.
2. Dla podkreślenia i umocnienia roli rad narodowych należy wprowadzać do tematyki obrad sesji gromadzkich rad narodowych:
   — wysłuchiwanie co najmniej 2 razy do roku sprawozdań z działalności prezydiów rad ze szczególnych uwzględnieniem przebiegu realizacji programu rozwoju, planu gospodarczego i budżetu gromady, wniosków i postulatów zgłoszonych w kampanii wyborczej oraz przyjętych przez radnych w czasie spotkań z wyborcami.
   — wysłuchiwanie okresowych sprawozdań z przebiegu realizacji problemowych i długofalowych uchwał rady narodowej.
3. Gromadzkie Rady Narodowe na sesjach, a ich prezydia na posiedzeniach powinny wysłuchiwać informacji o działalności organizacji, instytucji, przedsiębiorstw nie podporządkowanych, działających na terenie gromady. Wydziały prezydiów PRN powinny udzielać pomocy prezydiom gromadzkich rad narodowych w przygotowaniu sesji w opracowywaniu materiałów oraz dostarczać ocen i własnych uwag dotyczących działalności instytucji, składającej sprawozdanie. Koordynację poczynań wydziałów należy powierzać sekretarzom prezydiów powiatowych rad narodowych.
4. W celu zabezpieczenia prawidłowego przebiegu przygotowań do sesji gromadzkich rad narodowych, wskazane jest stosowanie następujących zasad:

— do pracy przygotowawczych winny być włączone wszystkie komisje rady (każda w jej zakresie działania),
— całość materiałów i projekt uchwały rady należy rozpatrywać na posiedzeniu prezydium przy współudziale przedstawicieli komisji rady.
— o terminie sesji należy zawiadomić radnych co najmniej na 7 dni wcześniej.

Referat sytuacyjny na sesjach należy ograniczać do treściwego wprowadzenia do dyskusji oraz uzasadnienia projektu uchwały. Wskazanym jest by referaty takie opracowywały częściej komisje gromadzkich rad narodowych.

Na interpelację i zapytania radnych na sesji winien odpowiadać: przewodniczący gromadzkiej rady narodowej jeśli interpelacja dotyczy prezydium, sekretarz gromadzki jeśli dotyczy zakresu działania biura oraz kierownicy innych jednostek których poruszane zagadnienia dotyczą.

5. Radny powinien być inicjatorem i organizatorem społecznej aktywności w swym środowisku, stąd konieczność utrzymywania przez niego stałej i ścisłej więzi z wyborcami.

Dla wzbogacenia form tej więzi radny nie powinien uchylać się od udziału w aktywnej pracy w Gromadzkich i Miejskich Komitetach Frontu Jedności Narodu i innych organizacjach społecznych i gospodarczych.

Prezydia rad narodowych realizając ustawę o radach narodowych powinny w ścisłym współdziałaniu z terenowymi Komitetami Frontu Jedności Narodu opracowywać projekty planów spotkań radnych z wyborcami, wykorzystując m.in. w tym celu zebrania wiejskie.

Spotkania takie powinny mieć określony cel i tematykę którą należy podawać wcześniej do wiadomości wyborców. Plany spotkań ustalają ostatecznie terenowe Komitety FJN. W związku z organizowanymi spotkaniami prezydia gromadzkich rad narodowych powinny:
— zapewnić w nich udział odpowiedzialnych pracowników aparatu rad i innych instytucji w zależności od tematyki spotkania,
— dostarczać radnym aktualnych materiałów obrazujących działalność rady, komisji, prezydium,
— wnioski i postulaty wyborców przyjęte przez radnych rejestrować, załatwiać w obowiązującym terminie i informować radnego oraz wyborców o sposobie załatwiania.

Interpelacje i wnioski radnego powinny być załatwiane szybko i wyczerpująco, ponieważ przekonywuje to radnego o celowości i skuteczności jego pracy oraz podnosi autorytet radnego i ułatwia oddziaływanie na środowisko.

Interpelacje radnych zgłaszane na sesji i w okresie między sesjami powinny być rejestrowane odmiennie od innej korespondencji.

Radnych rad wyższych stopni zamieszkałych na terenie gromad należy zapraszać na sesje miejscowych rad.

Prezydia rad narodowych winny o każdym przypadku pozbawienia radnego mandatu informować właściwe Komitety Frontu Jedności Narodu oraz wyborców okręgu w którym radny został wybrany.

Prezydia rad wspólnie z Komisjami Mandatowymi, Komitetami Frontu Jedności Narodu oraz instancjami partyjnymi powinny rozważać:
— problem odciążania radnych od innych obowiązków społecznych, aby w ten sposób umożliwić im wywiązywanie się z obowiązków radnego,
— potrzebę dokonywania okresowych ocen pracy radnego na sesjach.

II. Rola i zadania komisji GRN

1. Problem umocnienia rad gromadzkich oraz zabezpieczenia prawidłowego przebiegu realizacji programu rozwoju i planu gospodarczego gromady — stawia też poważne zadania przed komisjami gromadzkich rad narodowych i dlatego:
a) komisje rolne współdziałając z gromadzkimi i wiejskimi KFJN powinny włączać w zależności od potrzeb do współpracy:
— prezesów wszystkich kółek rolniczych działających na terenie gromady,
— prezesów i kierowników GS i SOP,
— przedstawicieli spółdzielczości mleczarskiej oraz służby agronomicznej i kontraktacyjnej,
— sołtysów,
— kierowników PGR,
— przodujących rolników,
b) tematyka prac komisji rolnej winna być projektowana przez przewodniczącego komisji w porozumieniu z prezydium rady i przy czynnym wspóudziale agronoma gromadzkiego i przedstawiona komisji do uchwalenia,
c) komisje rolne gromadzkich rad narodowych mogą powoływać podkomisje lub zespoły do określonych zadań,
d) w gromadach, w których prowadzona jest szersza działalność gospodarcza, społeczna i kulturalna można zwiększać ilość komisji lub powoływać podkomisje w ramach istniejących komisji (drogowa, urządzeń komunalnych, funduszu gromadzkiego, czynów społecznych i in.),
e) należy odbywać częściej wspólne posiedzenia komisji i prezydiów gromadzkich rad,
f) w realizacji swoich zadań komisje powinny domagać się wszechstronnej pomocy ze strony prezydiów rad.

2. W celu ukierunkowania pracy komisji, wskazane jest opracowanie w oparciu o plany pracy rady rocznych problemowych planów działania komisji, planując różne formy kontroli, jak np:
— rozpatrywanie na posiedzeniach komisji sprawozdań z działalności jednostek podporządkowanych i nie podporządkowanych radzie,
— kontrole realizacji zadań gospodarczych i administracyjnych, stosunku pracowników do obywatela, załatwiania skarg i wniosków ludności.

Komisje rad powinny dążyć do współdziałania z organami kontroli państwowej i w miarę możności brać udział w kontrolach przeprowadzanych przez te organy oraz wykorzystywać ich ustalenia pokontrolne.

Przewodniczący gromadzkiej rady narodowej i sekretarz gromadzki obowiązani są brać udział w posiedzeniach komisji, przedkładać im żądane materiały oraz udzielać wszelkich wyjaśnień.

3. Powiatowe rady narodowe spowodują aby ich komisje utrzymywały kontakty i współdziałały z komisjami rad narodowych niższego stopnia. W szczególności kontakty te powinny mieć na celu:
— wymianę doświadczeń ze szczególnym uwzględnieniem form i metod pracy,
— zainteresowania komisji rad niższego stopnia zagadnieniami o zasięgu ogólnopowiatowym, którymi powinny zająć się komisje wszystkich rad na terenie powiatu.
— współdziałanie i służenie pomocą oraz instruktażem w rozwiązywaniu zagadnień szczególnie istotnych dla danej gromady,
— wspólne opracowywanie niektórych materiałów i wniosków na sesje rad.

W ramach tych kontaktów komisje powiatowych rad narodowych mogą odbywać w miarę potrzeby wspólne posiedzenia i kontrole, organizować spotkania z przewodniczącymi komisji gromadzkich rad oraz opracowywać wnioski dotyczące omawianych wspólnie problemów.

III. Prezydia gromadzkich rad narodowych

1. Prezydia rad narodowych realizując funkcje zarządzająco wykonawcze rady narodowej oraz koordynacyjno nadzorcze powinny:
a) nawiązywać kontakty z prezydiami rad sąsiednich gromad dla ustalenia sposobów rozwiązywania wspólnych dla tych gromad problemów.
b) zapraszać na swoje posiedzenia przewodniczących komisji rady, w szczególności przy omawianiu:
— spraw związanych z przygotowaniem i zwołaniem sesji rady,
— spraw dotyczących ustaleń i realizacji planu gospodarczego i budżetu,
— wniosków komisji,
— spraw wymagających uprzedniej opinii komisji, jeżeli nie została ona wyrażona przed posiedzeniem,
— wyników kontroli biura gromadzkiego lub sprawozdania z jego działalności,
— informacji składanych przez instytucje niepodporządkowane,
— informacji o przebiegu realizacji wniosków i postulatów wyborców.

2. Prezydia gromadzkich rad narodowych powinny:
— informować rady narodowe na sesjach, a komisje na ich posiedzeniach o wynikach kontroli przeprowadzanych w biurach grmadzkich przez organy kontroli państwowej oraz organy kontroli rad narodowych wyższego stopnia,
— informować komisje gromadzkich rad narodowych o przebiegu procesu decentralizacji.

IV. Zebrania wiejskie i sołtysi

Plany gromadzkie są dalszym czynnikiem pobudzającym społeczno-gospodarcze zainteresowanią mieszkańców gromady. Stwarzają one możliwość pełniejszego wykorzystywania w interesie wsi środków materiałowych i finansowych państwa oraz łączenia ich z własnymi środkami wsi.

Występuje tu konieczność utrzymywania stałej łączności między ludnością wsi a gromadzką radą narodową, jej komisjami i prezydium.

W związku z tym gromadzkie rady narodowe powinny ustalić formy i częstotliwość składania sprawozdań ze swej działalności przed wyborcami na zebraniach wiejskich.

Prezydia gromadzkich rad narodowych, doceniając znaczenie tej więzi w rozwoju gromady powinny:
— planować co najmniej na okres kwartalny terminy i tematykę zebrań wiejskich.
— tematyką tych zebrań obejmować m. innymi okresowe sprawozdania z działalności prezydium, sprawy realizacji programu rozwoju i planu gospodarczego gromady i inne bieżące sprawy ludności,
— zapraszać do udziału w zebraniach wiejskich przedstawicieli wiejskich Komitetów FJN,
— zabezpieczać liczny udział mieszkańców wsi w zebraniach wiejskich,
— zapewniać obsługę zebrań wiejskich przez osoby, które mogłyby w zależności od tematyki udzielać wyczerpujących wyjaśnień,
— wnikliwie rozpatrywać protokoły zebrań wiejskich na posiedzeniach prezydiów, ustosunkowywać się do wniosków zawartych w tych protokółach oraz informować ludność o sposobie ich załatwiania,
— właściwie ukierunkowywać pracę sołtysów i organizować z nimi okresowe narady, zapraszając też przedstawicieli prezydiów powiatowych rad narodowych,
— dążyć do zacieśnienia i poszerzenia współpracy sołtysów z wiejskimi Komitetami FJN, kółkami rolniczymi i innymi organizacjami społecznymi oraz udzielać im odpowiedniej pomocy,

V. Współdziałanie z organizacjami społecznymi

Wysiłek rad narodowych określony każdego roku planem gospodarczym i budżetem, nie może jeszcze pokryć wszystkich stale rosnących lokalnych potrzeb społeczeństwa.

Powstaje tu płaszczyzna działania społecznych Komitetów Frontu Jedności Narodu oraz organizacji młodzieżowych i społecznych w zakresie uzupełniania planowych zadań i podejmowania nowych nie objętych planami przedsięwzięć gospodarczo-kulturalnych.

Działalność rad narodowych stanowi treść pracy KFJN, które pobudzając inicjatywę społeczną pomagają radom narodowym w realizacji ich zadań.

Przy wykonywaniu tych zadań rady narodowe powinny korzystać z inicjatywy i współdziałania związków zawodowych, organizacji młodzieżowych (ZMS, ZMW) i społecznych (LK, LOK, Kółka Rolnicze itp), działających na ich terenie oraz włączyć te organizacje do aktywizowania środowiska, do udziału w pracach komisji rady i wszystkich innych organów kolegialnych powoływanych przez rady i ich prezydia.

VI. Usprawnienie metod instruktażu i kontroli.

Istniejąca jeszcze w wielu powiatach, sytuacja na odcinku instruktażu i kontroli wymaga poprawy.

1) Prezydia powiatowych rad narodowych powinny:
— zapobiegać zbyt częstemu i uciążliwemu dla biur gromadzkich przeprowadzaniu kontroli,
— zapobiegać występującym dość często ingerencjom w pracy prezydiów gromadzkich rad narodowych i biur gromadzkich polegających na wyolbrzymianiu wagi niektórych rodzai spraw, a umniejszaniu innych. —

2) Prezydia powiatowych rad narodowych:
— zlecą wydziałom organizacyjno-prawnym (referatom inspekcji i instruktażu) koordynowanie kontroli, dokonywanych przez inne wydziały w biurach gromadzkich,
— względnie ustanowią w referatach inspekcji i instruktażu specjalne do tego celu stanowisko starszego inspektora. Stanowisko to powinno być obsadzone przez osobę z odpowiednim przygotowaniem ogólnym i zawodowym, a ponadto długoletnim stażem pracy w radach narodowych.

3) Inspektorzy i instruktorzy wyjeżdżający do biur gromadzkich w celu przeprowadzania kontroli i instruktażu, powinny być dobrze zaznajomieni z zakresem działania GRN i ich organów oraz gwarantować udzielanie wyczerpujących wyjaśnień przewodniczącym GRN i sekretarzom gromadzkim w sprawach reprezentowanego wydziału

Praktycznie inspektorzy i instruktorzy powinni być lepiej przygotowani niż ci, których kontrolują.

Zabezpieczyć to tylko można będzie przez stosowanie właściwej polityki personalnej i płacowej.

Ponadto dla ukrócenia masowych wyjazdów należy pracownikom delegowanym do gromad dawać konkretne zadania do wypełnienia, a po powrocie rozliczać z wykonania tych zadań.

4) Udzielać pomocy fachowej i instruktażu w usuwaniu stwierdzonych słabości kontrolowanych organów rad narodowych, a ponadto systematycznie kontrolować realizację wydawanych wytycznych kierunkowych w działalności i zaleceń pokontrolnych oraz konsekwentnie wymagać ich realizacji.

Ceny ogłoszeń: o zgubieniu dokumentów najmniejsze ogłoszenie—10,50 zł (wraz z dokumentem dowodowym) ogłoszenie drobne do 100 wyrazów — 0,90 zł za wyraz, ogłoszenie większe — strona 240 zł, 1/2 strony — 165 zł, 1/4 strony — 90 zł, 1/8 strony — 10 zł. Tabelaryczne i cyfrowe o 50% drożej. Prenumerata roczna ze skorowidzem 18 zł, półroczna bez skorowidza 10 zł.
Należność za ogłoszenia i prenumeratę płatną z góry na konto Nr 1015-94/2-97 w Narodowym Banku Polskim I Oddz. Miejski w Olsztynie.
Cena egzemplarza

ODBIORCA:

Redakcja i Administracja: Olsztyn, ul. Kopernika 48 — Prez. WRN, Wydz. Budżetowo-Gospodarczy, tel. 47-58.

O. Z. Graf. Lz. 2223 (1150 zesz.) 10.11.63 r. M-8/102